

Kapiteel - De engel en de zoon van den Pharao

onstrueuze. De genieting, als eenig doel in het leven, voert noodwendig tot ondeugd, tot sadisme. De gezonde vreugden zijn spoedig uitgeput en de overgang naar de ondeugd is niet merkbaar.

Zou onze tijd slechts daartoe in staat zijn? Het is ontoelaatbaar dat toe te geven en als de zorgeloosheid van gemakkelijke tijden ons — een oogenblik — dat geloof heeft ingegeven, dan zullen de harde tijden, die wij nu door moeten gaan, ons een heilzaam ontwaken bezorgen. Want te beklagen zijn zij, voor wie de toekomst van de menscheid niet een mystiek in zich draagt, in staat tot het bevruchten van een nieuwe en sterke Kunst.

ontbreekt. Zoo banaal als de idee is, zoo vreemd is haar de vorm, die slechts aan routine te danken is, zonder kracht of belang voor het geheel. Het onderwerp in de moderne kunst beperkt zich tot voorwerpen zonder eenig belang of wel het onderwerp is onderdrukt, in welk geval het de uitkomst is van een vormlooze variatie van het niets, hetgeen zonder zin is. Iedere inspanning — zooals gezegd — spitst zich toe op de manier van behandelen, die zich steeds vernieuwen moet en daardoor snel de variaties uitput. Daar kan het „mogelijke” ternauwernood worden toegelaten en omdat iedere contrôle ontbreekt, wegens gebrek aan basis, en omdat alles slechts wortelt in het willekeurige, geraakt de pure fantasie snel aan het zwerven en glijdt af naar het excentrieke en monstrueuze.

April 1940